باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۴/۲**	**ساعت شروع: ۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	**رشته**: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: **۲**	**مدت امتحان: ۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	

ردیف	**الف: بخش الزامی** **دانش‌آموز عزیز به سؤالات ۱ تا ۱۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)**	بارم
۱	**(به خاطر بیاورید.)** **الف) جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید.** (هر مورد ۰/۲۵) ۱- اولین روزنامهٔ ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد. ۲- سیدجمال الدین اسدآبادی یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی در دوره معاصر بود. ۳- نمایندگان مجلس شورای ملی با اعطای امتیاز نفت شمال ایران به شوروی موافقت کردند. **ب) کدام یک از شماره‌های سمت راست با گزینه‌های سمت چپ در ارتباط است.** (یک مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) ۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان — الف- میرزا حسن رشدیه ۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران — ب- محمدحسن خان اعتمادالسلطنه ۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا — ج- ناظم الاسلام کرمانی د- خلیل طهماسبی **ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل پرانتز پر کنید.** (دو مورد اضافی است.) (هر مورد ۰/۲۵) (انگلیس- سودان – آمریکا – فرانسه- هندوستان) ۱- ایجاد ارتش منظم توسط رضا شاه از جمله برنامه‌های اساسی ..... در ایران بود. ۲- انورسادات، رئیس جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عرب و مسلمان بود که با وساطت ..... با اسرائیل پیمان صلح امضا کرد. ۳-پیروزی جنبش‌های ضد استعماری مردم ..... علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت ایران داشت. **د) گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید.** (هر مورد ۰/۲۵) ۱- بزرگ‌ترین دستاورد پیروزی «**انقلاب باشکوه**» برای پارلمان انگلستان چه بود؟ الف- لغو نظام سلطنتی و استقرار جمهوریت — ب-کاهش قدرت پادشاه و شاهزادگان ج- نفی منشأ الهی سلطنت — د- لغو امتیازات پرخرج خانواده سلطنتی ۲- کدام یک از گزینه‌های زیر از ویژگی‌های « **عصر جنگ سرد**» بین آمریکا و شوروی **نیست؟** الف- برخورد مستقیم نظامی — ب- مسابقهٔ تسلیحاتی و علمی ج- برقراری اتحادها و پیمان‌های سیاسی- نظامی — د- جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت اقتصادی **هـ) به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید.** (۰/۵) ۱- محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش هر کشور چه نام دارد؟	۳/۲۵
۲	**اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید.** (هر مورد ۱ نمره) الف – وکیل الرعایا: — ب- اسکان عشایر:	۲
۳	**مقایسه پدیده‌های تاریخی** نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته های ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید.	۲
	« **ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم**»	

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.KanoonIR

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی‌درس: **تاریخ ۳**	پایه دوازدهم دورهٔ دوم متوسطه	تاریخ امتحان: **۱۳۹۹/۴/۲**	**ساعت شروع: ۸ صبح**
نام و نام خانوادگی:	**رشته**: ادبیات و علوم انسانی	تعداد صفحه: **۲**	**مدت امتحان: ۹۰ دقیقه**
دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش وپایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

	سؤالات (پاسخ‌نامه دارد.)	
۴	**کاربست شواهد و مدارک تاریخی** **متن زیر را بخوانید و به سؤالات زیر پاسخ دهید.** **« ناصرالدین شاه با هدف آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه‌های تمدن جدید غرب علی‌رغم برخی مخالفت‌ها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقولهٔ عکس و عکاسی علاقهٔ فراوان داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقهٔ وی به عکاسی بود. او خود عکاسی می‌کرد و در این زمینه مهارت داشت.»** **الف-هدف سفرهای ناصرالدین شاه به اروپا چه بود؟ (۰/۵)** **ب-یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دورهٔ قاجار چه بود؟ (۰/۵)**	۱
۵	**توصیف و فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی** (هر مورد ۱ نمره) **الف- مهم‌ترین تحولات اروپا در قرن ۱۹ م. که از زمینه‌ها و علل بروز جنگ جهانی اول بود را نام ببرید؟** **ب- فاشیست‌های ایتالیا چه گروهی بودند و چه ویژگی داشتند؟** **ج- دو مورد از اقدامات انگلستان برای ممانعت(جلوگیری) از ملی شدن نفت ایران را بنویسید.**	۳
۶	**اظهار نظر و قضاوت** **به نظر شما چرا نفت در یک‌صد سال اخیر اهمیت فوق‌العاده‌ای یافته و این منبع چه تأثیری بر تحولات جهان گذاشته است؟**	۱
	سؤالات تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۷	**آیت‌الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست‌وزیری احمد قوام در تیر ماه ۱۳۳۱ از خود نشان داد؟**	۰/۷۵
۸	**چرا آیت‌الله مدرس با رضاخان در برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی مخالفت کرد؟**	۱
۹	**ژاپن در قرن ۲۰م. به چگونه کشوری تبدیل شد؟**	۱
۱۰	**مهم‌ترین آثار و نتایج جنگ‌جهانی دوم را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است.)**	۱
	ب- بخش انتخابی **دانش‌آموز عزیزجهت کسب ۴نمره از سوالات ۱۱تا ۱۸ فقط ۴سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.**	
۱۱	**نادر افشار برای به دست گرفتن قدرت در دشت مغان چه شرایطی را مطرح کرد؟ (ذکر دو مورد کافی است.)**	۱
۱۲	**علل شروع مرحله دوم جنگ ایران و روس در زمان فتحعلی شاه چه بود؟**	۱
۱۳	**چه عاملی موجب شد تا آمریکا که در جنگ جهانی اول بی‌طرف بود وارد جنگ شود و به آلمان اعلان جنگ دهد؟**	۱
۱۴	**نقش ایران در جلوگیری از پیشروی ارتش آلمان در شوروی در جنگ جهانی دوم چه بود؟**	۱
۱۵	**در زمان پهلوی در قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی چه تغییراتی ایجاد شد؟ (ذکر یک مورد کافی است.)**	۱
۱۶	**تظاهرات عظیم مردم ایران در محرم سال۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی در مورد ایران رساند؟(ذکر دو مورد کافی است.)**	۱
۱۷	**علت تسخیر سفارت آمریکا در ایران توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟**	۱
۱۸	**دو مورد از آثار و نتایج رهبری امام خمینی (ره) در زمان جنگ تحمیلی را بنویسید.**	۱
	« موفق و پیروز باشید » **جمع نمره**	**۲۴**

مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی
www.konoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/ ۲**	
دانش‌آموزان روزانه سراسرکشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**الف) صحیح غلط** (۰/۷۵) ۱-صحیح ۰/۲۵ درس ۱ ص۱۲ ۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۶ ص۶۳ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۹ ص۱۱۶ **ب)جور کردنی**(۰/۷۵) شمارهٔ ۱-با گزینه«**ج**» ناظم الاسلام کرمانی۰/۲۵ درس ۱ ص۳ شمارهٔ ۲-با گزینه«**الف**» میرزا حسن رشدیه۰/۲۵درس ۴ ص ۵۵ شمارهٔ ۳- با گزینه«**د**» خلیل طهماسبی ۰/۲۵درس ۹ ص ۶۲ **ج)جای خالی**(۰/۷۵) ۱-انگلیس ۰/۲۵ درس۷ ص۹۳ ۲- آمریکا ۰/۲۵ درس ۸ ص۱۱۱ ۳-هندوستان ۰/۲۵ درس۹ ص ۱۱۸ **د) چهار گزینه ای**(۰/۵) ۱- گزینه«**ج**» - نفی منشأ الهی سلطنت ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۶ ۲- گزینه «**الف**»- برخورد مستقیم نظامی۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۰۹ **هـ)پاسخ کوتاه** (۰/۵) ۱- آرشیو ملی ۰/۵ درس ۱ ص ۱۳	۳/۲۵
۲	**الف)** کریم خان زند برخلاف سنت معمول از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران یا وکیل الرعایا خواند. ۱ نمره درس ۲ص۲۰ **ب)**یکی از اقدامات رضاشاه که با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشایرانجام گرفته بود، اما این کارموجب کاهش رونق دامداری و وابستگی کشور از نظر دامی به بیگانه شد.۱ نمره درس۷ ص۹۴	۲
۳	نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه،پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. ۱ نمره**(به مفهوم استبداد و قدرت مطلقه اشاره شود کافی است.)** درس۳ ص۳۷ در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه خواهان تغییر شیوهٔ ادارهٔ کشور شدند و درصدد برآمدند که حکومت	۲
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ دوم»	

www-kanoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/ ۲**	
دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	خودکامهٔ قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون و تحت نظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند.۱ نمره **(به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه و قانون و مجلس اشاره شود کافی است.)** درس۵ ص ۶۱	
۴	الف- هدف ناصرالدین شاه آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. (۰/۵) درس ۴ ، ص ۶۰ ب-یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران،علاقهٔ فراوان ناصرالدین شاه به آن بود. (۰/۵) درس ۴ ، ص ۶۰	۱
۵	**الف)**۱-تداوم و گسترش استعمار؛ ۲-رشد اندیشه ملی‌گرایی ظهور قدرت‌های جدید. **کلید واژه:** (تداوم استعمار، گسترش استعمار، رشد اندیشه ملی‌گرایی، ظهور قدرت‌های جدید) **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۶ ص ۷۶ **ب)**فاشیست‌ها یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولتِ تک‌حزبی قدرتمند و متمرکزی در ایتالیا ایجاد کنند. آنها برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند. **کلید واژه:** (ملی‌گرایی، افراطی، دولتِ تک‌حزبی، دولت قدرتمند، دولت متمرکزی،اعتبار قائل نبودن به آزادی، اعتبار قائل به دموکراسی) **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۸ ص۹۹ **ج)** - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گسترده **یا** از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق‌العاده دستمزد آنان؛ ـ فرستادن کشتی های جنگی خود به خلیج فارس **یا** (بنادر ایران) و تهدید نظامی؛ ـ طرح شکایت از ایران در مجامع بین المللی؛ ـ تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شعب بانک انگلیس **یا** خارج کردن سرمایه های شرکت نفت **یا** تحریم خرید نفت. **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** ۱ درس۹ ص۱۱۹	۳
۶	با پیشرفت و گسترش صنعت در یک‌صد سال اخیر، نفت به عنوان مهم‌ترین منبع تأمین انرژی اهمیت فوق‌العاده‌ای یافت.جنگ جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند جهان آشکار ساخت. **یا (نظرات خارج از کتاب بر اساس کلید واژه نمره داده شود.)** **کلید واژه:** (اشاره به تحولات مثبت: مثل تحولات اقتصادی،رونق اقتصادی، افزایش درآمد کشور و ... **یا** اشاره به تحولات منفی مثل دخالت بیگانگان، استعمار، نفوذ خارجی و ...) **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس۹ ص۱۱۲	۱
	«ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ سوم»	

www-karnoon-ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/ ۲**	
دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	سؤالات تشریحی	
۷	آیت‌الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام،۰/۵ مردم را به مبارزه فراخواند.۰/۲۵ درس ۹ ص۱۲۰ **یا اشاره به جمله:** اگر قوام کناره‌گیری نکند، اعلام جهاد می‌کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می‌کنم.	۰/۷۵
۸	آیت‌الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشت، ۰/۵ این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می دانست.۰/۵ درس ۷ ص۹۲	۱
۹	ژاپن. به کشوری نیرومند تبدیل شد۰/۵ و سیاست خارجی تهاجمی در پیش گرفت. ۰/۵ درس ۸ ص ۱۰۲	۱
۱۰	۱-جنگ جهانی دوم مهلک ترین و مخرب ترین رویداد تاریخ بشراست؛ ۲-حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند؛ ۳- بسیاری از کشورهای اروپایی و برخی کشورهای جنوب شرقی آسیا که در گیر جنگ شده بودند، به شدت صدمه دیدند؛ ۴- به کشورهای درگیر جنگ آسیب‌های اقتصادی فراوانی رسید؛۵-گرسنگی، بیماری‌های مسری، **یا** آوارگی و اختلال‌های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت‌های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۸ ص۱۰۷	۱
	ب- بخش انتخابی	
۱۱	۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛ ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛ ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۲ ص۱۷	۱
۱۲	مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامهٔ گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس‌ها ۰/۵ و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطهٔ معاهدهٔ گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند.۰/۵ **کلید واژه:** (مشخص نبودن مرز، ادعای ارضی، کمک خواهی، ستم روس‌ها) **هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.** درس۳ص۴۲	۱
۱۳	به دلیل حمله پیاپی زیر دریایی آلمانی به ناوگان آمریکا و غرق کردن کشتی این کشور موجب آن شد که کنگره ایالت متحده به آلمان اعلان جنگ کند. درس۶ص۸۷	۱
۱۴	کمک‌های تدارکاتی و تسلیحاتی انگلستان و آمریکا، ۰/۵ که از طریق خاک ایران به آنها می رسید، پیشروی نیروهای آلمانی را متوقف کردند.۰/۵ درس۸ ص۱۰۴	۱
۱۵	الف) برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان؛ ب) حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. **هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.** درس ۱۰ ص ۱۲۶	۱
	« ادامهٔ راهنمای تصحیح در صفحهٔ چهارم»	

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: **تاریخ ۳**	رشته: **ادبیات و علوم انسانی**	ساعت شروع: **۸ صبح**	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان : **۱۳۹۹/۴/ ۲**	
دانش‌آموزان روزانه سراسر کشور درنوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	۱- روی کار آوردن دولت نظامی ازهاری نتیجه‌ای نداشته است؛ ۲- مردم ایران متحد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند.؛ ۳- آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهرهٔ دیگری غیر از محمدرضا شاه باشد. **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۰ ص۱۳۵	۱
۱۷	تداوم دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۰/۵ و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمدرضا شاه برای سفر به این کشور۰/۵ **کلید واژه:** (دشمنی آمریکا، توطئه های آمریکا، دخالت در امور ایران، اجازه سفر محمدرضا شاه) **هر مورد ۰/۵ ، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۱ ص۱۳۸	۱
۱۸	الف) تبعیت کامل مردم و مسئولان از فرامین امام خمینی (ره) در روند جنگ؛ ب)تقویت انگیزهٔ جهاد و روحیهٔ شهادت طلبی در میان جوانان ایرانی؛ پ) اتحاد میان نیروهای مسلح و تقویت روحیهٔ فرماندهان و رزمندگان؛ ت) اولویت یافتن مسئلهٔ جنگ برای مردم و مسئولان . **هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است.** درس ۱۲ ص۱۵۵	۱
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	**۲۴**

توجه : منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سؤالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.